

27.10.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**27 Ekim 2020
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

27 Ekim 2020 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Yeni Koronavirüs (Covid-19) Nedeniyle Dışsal Etkilerden Kaynaklanan Dönemsel Durumlar Kapsamındaki Zorlayıcı Sebep Gerekçesiyle Kısa Çalışma Uygulanan İşyerleri İçin Kısa Çalışma Ödeneğinin Süresinin Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3134)
- 22/5/2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanununun Geçici 10 uncu Maddesinin Birinci ve İkinci Fıkralarında Belirtilen Sürelerin 17/11/2020 Tarihinden İtibaren İki Ay Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3135)

ATAMA KARARLARI

- Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2020/477, 478)

YÖNETMELİKLER

- Hazine ve Maliye Bakanlığı Defterdarlık Uzmanlığı Yönetmeliği
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri ve Sporcu Sağlığı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

GENELGE

- Ulusal Kırsal Kalkınma Strateji Belgesi ile İlgili 2020/14 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi

TEBLİĞLER

- İşkolu Tespit Kararları (No: 2020/106, 107, 108, 109, 110, 111, 112)

KURUL KARARI

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 22/10/2020 Tarihli ve 9636 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 10/9/2020 Tarihli ve E: 2019/55, K: 2020/44 Sayılı Kararı

Dolar yükseldikçe çiftçi neden krize girer, marketlerdeki her şeye neden zam gelir ilkokul çocuğuna anlatır gibi açıkladılar

Dolardaki hızlı artışa isyan eden çiftçiler, mazot ve gübre fiyatlarının yükseldiği söylediler ve borçlarını ödeyebilmek için tarlalarını, traktörlerini, ineklerini sattıklarını belirttiler.

Uzun süredir büyük sıkıntı içinde ayakta kalma mücadelesi veren çiftçiler, doların 8 lirayı aşmasıyla en büyük darbeyi alan sektörlerden biri oldu.

Sözcü'den Yusuf Demir'in haberine göre; Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, "Dolar kurundaki artıştan dolayı, bizim ilaç, gübre, mazot gibi girdilerimizden bir çoğu, tamamen ithal olduğu için maliyetlerimiz çok arttı. Bu maliyet artışları, yeni dönemdeki ürünün ekiminde çiftçinin üzerinde çok büyük bir kambur olacak. Bu maliyetler altında çiftçilerimiz çok eziliyor" dedi.

HAYVANCILIK BÜYÜK KRİZE GİDİYOR

Özellikle süt hayvancılığının çok büyük bir krize doğru gittiğini vurgulayan Doğru, rakamlardaki yükselişi şöyle sıraladı:

"Yemlik soya fasulyesini Kasım 2019'da 390 dolara alıyorduk. Şu anda 520 dolara yükseldi. Kasım 2019'da dolar kuru 5.74'tü, şu anda 8 lirayı aştı. Hem dolar bazında fiyat arttı, hem de dolar kuru yükseldi. 2019 Kasım ayında yemlik mısır 98 kuruştı, şu anda 1 lira 92 kuruşa kadar yükseldi. Yani iki katına kadar çıktı.

Süt yeminde Kasım 2019'la bugün arasında ortalama yüzde 46 fiyat artışı oldu. Bu sene Nisan ayında ilk hasat yonca 95 kuruşla başladı, şu anda 1 lira 42 kuruş. Kuru yonca fiyatı bu... Bu maliyetlerin artışına rağmen 2019 süt fiyatları 2 lira 30 kuruşa kaldı, değişmedi."

ÇİFTÇİ TARLASINI, TRAKTÖRÜNÜ, İNEĞİNİ SATIYOR

Çiftçilerin çok zor durumda olduğunu kaydeden Başkan Doğru, "Kamu finansman kaynaklarına ulaşabilen ve bunları da tüketen çiftçilerimiz özel bankalarda da kaynak bulamayınca başka yollardan borçlanıyor. Bunları da ödeyemediği zaman mal

varlığını satmaya başlıyor. Ya tarlasını, ya traktörünü ya da ineğini satmak mecburiyetinde kalıyor. Şu andaki durum da bu” diye konuştu.

Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Doğru tespit ve önerilerini şöyle sıraladı:

“ÜRÜN EKİLDİ, HASAT EDİLDİ, SATILDI 2020 DESTEKLERİ HALA AÇIKLANMADI”

Çiftçilerimiz için tarımsal destekler çok önemli ama biz hala 2020 yılının destekleri nedir bilemiyoruz. Geçen sene 2019 yılının tarımsal destekleri 23 Ekim 2019 tarihinde açıklanmıştı. Bakın bu sene bir yılı da geçti, hala açıklanmış değil. Yazlık ürünlerin hepsi hemen hemen Anadolu'da hasat edildi, depolara girdi, satıldı. Ama hala çiftçi ne destek alacağını bilemiyor.

“NE FİNANSMAN VAR NE STRATEJİ”

Çiftçi desteklemesinde tarımsal desteklerin iki faktörü vardır. Bunların biri tarımın sürdürülebilirliği açısından finansal destek sağlamak, ikincisi ise ülkenin ihtiyacı olan ürünlerde çiftçiye yöneltmek, teşvik etmek. ama bunların ikisini de sağlamış değiliz şu anda.

Tarımsal planlamayı bir türlü yapamıyoruz. İnaniyorum ki çöpe giden fazla üretilen ürünler yerine stratejik olarak şu anda ihtiyacımız olan mesela mısır, pamuk, soya, ayçiçeği gibi ürünlere yönlendirme olsa, bunlara dünyanın dövizini harcamak zorunda kalmayız.

TARIMSAL KREDİ BORÇLARI TAKSİTLENDİRİLSİN

Kamuya, yani Hazine ve Maliye'ye olan borçlar yapılandırılarak 18 taksitle ödeme imkanı tanınıyor, çok doğru ve yerinde bir karar. Peki kamu bankalarına ve tarım kredi kooperatiflerine olan tarımsal kredi borçları için de yeni bir yapılandırma ve taksitlendirme gerekmez mi ? Aslında yapılandırma Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri'nde var. Yapılmıştı. Ama biz bunun tekrarlanmasını, bir kez daha açıklanmasını ve cari faizle değil uygun faizle, aynı sübvansiyonlu faizle devam ettirilmesini istiyoruz.

Kısa çalışma ödeneği ve fesih yasağı 2 ay uzadı

Kısa çalışma ödeneği, işçilerin işten çıkarılmasını önleyen fesih yasağı ve nakdi ücret desteği uygulamaları 2 ay uzatıldı.

Kısa çalışma ödeneği, işçilerin işten çıkarılmasını önleyen fesih yasağı ve nakdi ücret desteği uygulamaları 2 ay uzatılmasını öngören Cumhurbaşkanı kararları Resmi Gazetenin 27 Ekim günlü sayısı ile yayımlandı. Buna göre, 31 Ekim tarihinden başlayarak 2 ay daha kısa çalışma uygulaması devam edecek. Öteyandan Cumhurbaşkanı Kararıyla, 17 Kasım tarihinden sonra başlamak üzere çalışanın işten çıkarılması yasağı (iş akdi feshi yasağı) ve işverene işçiyi üç ay ücretsiz izne çıkarma imkanı veren uygulama da 2 ay uzatıldı. Ücretsiz izne çıkarılan işçilere verilen nakdi ücret desteğinin de süresi uzatılmış oldu.

Kısa çalışma ödeneğinden yararlanan kişi sayısı salgının etkili olduğu ve sokağa çıkış yasaklarının uygulandığı Mayıs ayında 3 milyon 828 bin kişi olmuştu. Ekim ayında ise 1 milyon kişiye kadar inmişti.

Buna karşılık ücretli izne çıkarılan kişi sayısında ise artış yaşandı. Sokağa çıkma yasaklarının olduğu dönemde 1.9 milyon kişi dolayında olan ücretsiz izne çıkarılanlar, sonbahar aylarında 2 milyon kişiyi aşmıştı.

Bir işyerinin kısa çalışma ödeneğine başvurması halinde asgari ücretli bir işçinin eline aylık 1752 TL geçiyor. Ücretsiz izne çıkarılması halinde ise alacağı nakdi ücret desteği aylık 1177 TL düzeyinde bulunuyor. İşçi sendikaları ücretsiz izin uygulamasının işçi aleyhine kullanıldığı gerekçesiyle kaldırılmasını talep ediyordu.

Kamu bankalarından yeni Mikro İşletmeler Destek Paketi

Kamu bankaları tarafından yeni bir Mikro İşletmeler Destek Paketi'nin hayata geçirileceği bildirildi.

Kamu bankaları, KOBİ'lere yönelik 100 bin liraya kadar Mikro İşletmeler Destek Paketi hayata geçirdi. KGF teminatlı, 48 aya kadar vade ve yıllık yüzde 11,5 faizle kullanılacak krediden, cirosu 3 milyon liraya kadar olan firmalar yararlanabilecek. Paket kapsamında firmalar kurumsal kart, doğrudan borçlandırma sistemi, tedarik zinciri finansmanı mal alımına yönelik teminat mektubu, güvenceli çek, nakit çekimine kapalı kurumsal kredili mevduat hesabı ürünleri üzerinden Nakit İşletme Kredisi kullanabilecek.

Konuyla ilgili yapılan açıklamaya göre, Mikro İşletmeler Destek Paketi ile KOBİ'lerin başta maaş ve kira ödemeleri olmak üzere temel maliyetlerinin karşılaması, böylece KOBİ'lerin finansman ihtiyaçlarını giderilmesi ile beraber nakit desteği sağlanarak tedarikçileri ile aralarındaki nakit akışının korunması hedefleniyor.

Verilen bilgiye göre, KGF teminatlı olarak 48 aya kadar vadeyle yıllık yüzde 11,5 faiz oranıyla kullanılacak krediden cirosu 3 milyon TL'ye kadar olan firmalar yararlanabilecek. 1 milyon TL'nin altında ciroya ulaşan işletmelere 50 bin TL'ye kadar

limit açılırken, 1 milyon TL ile 3 milyon TL arasında ciroya ulaşan işletmelerin azami kredi limiti ise 100 bin TL olacak.

Bu amaçla firmaların kredi limitinin en fazla yüzde 10'u nakit olarak serbest kullanıma bırakılacak, en az yüzde 90'lık kısmı ise işletme giderlerinin finansmanı amacıyla 3. Kişilere ve Satıcılara Havale-EFT ve Kurumsal kart üzerinden ödenecek. Böylece yeni destek paketi ile işletmelerin maaş ve kira gibi temel giderleri karşılanmış olacak.

Mikro İşletmeler Destek Paketi kapsamında Nakit İşletme Kredisi'nin yanı sıra firmalar, Kurumsal kart, DBS-Doğrudan Borçlandırma Sistemi, TZF-Tedarik Zinciri Finansmanı Mal Alımına Yönelik Teminat Mektubu, Güvenceli Çek, Nakit Çekimine Kapalı Kurumsal Kredili Mevduat Hesabı ürünleri üzerinden Nakit İşletme Kredisi kullanabilecek.

Reel kesim güveni 2,8 puan arttı

Reel Kesim Güven Endeksi, ekim ayında bir önceki aya göre 2,8 puan artarak 108,1 oldu.

Reel Kesim Güven Endeksi, ekim ayında bir önceki aya göre 2,8 puan artarak 108,1 oldu.

Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, edeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, yatırım harcaması, genel gidişat, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, mevcut toplam sipariş miktarı, mevcut mamul mal stoku, gelecek üç aydaki üretim hacmi ve gelecek üç aydaki toplam istihdama ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı endeksi azalış yönünde etkiledi.

Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) bir önceki aya göre 4,0 puan artarak 109,7 seviyesinde gerçekleşti.

Açıklamada şöyle denildi:

"Son üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi, iç piyasa sipariş miktarı ve ihracat sipariş miktarında artış bildirenler lehine olan seyrin güçlendiği gözlenmektedir.

Mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmelerin zayıflayarak devam ettiği, mevcut mamul mal stokları seviyesinin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmelerin ise güçlendiği görülmektedir.

Gelecek üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacminde bir önceki ayda artış bekleyenler lehine olan seyrin güçlendiği, iç piyasa sipariş miktarı ve ihracat sipariş miktarında ise bir önceki ayda artış bekleyenler lehine olan seyrin zayıfladığı görülmektedir.

Gelecek üç aydaki istihdama ilişkin artış yönlü beklentilerin güçlendiği, gelecek on iki aydaki sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin azalış yönlü beklentilerin ise artış bekleyenler lehine döndüğü gözlenmektedir.

Ortalama birim maliyetlerde, son üç ayda artış olduğunu bildirenler ile gelecek üç ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyrin güçlendiği görülmektedir. Gelecek üç aydaki satış fiyatına ilişkin artış yönlü beklentilerin de güçlendiği gözlenmektedir. Gelecek on iki aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya göre 0,6 puan artarak yüzde 13,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2020 yılı Ekim ayında, ankete katılan işyerlerinin yüzde 44,7'si üretimlerini kısıtlayan faktör bulunmadığını belirtirken, yüzde 20,0'ı talep yetersizliğinin üretimlerini kısıtlayan en önemli faktör olduğunu belirtmiş, onu sırasıyla hammadde-ekipman yetersizliği, işgücü yetersizliği, mali imkansızlıklar ve diğer faktörler izlemiştir. "

TL'deki erime, politik gelişmelerle hız kazandı

Türk Lirası'nda dolara karşı tek günde kayıp yüzde 1.5'e geldi, borsada düşüş yüzde 4'e yaklaştı. Uzmanlar Merkez Bankası'nın ve BDDK'nın devreye girmesini beklerken, yabancının da ikna edilmesi gerektiğini söylüyor.

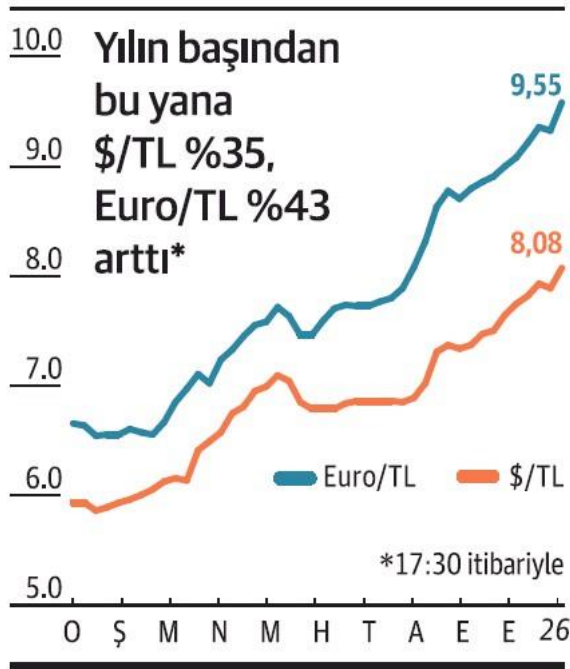
TCMB'nin, beklentilerin aksine faiz oranlarını artırmaması ile değer kaybı yeniden hızlanan TL, bir darbe de ABD ve Avrupa ile yaşanan yeni siyasi gerilimden aldı. Dolar, dün yüzde 1,6 artışla 8,10 lirayı görürken, Euro/ TL de 9,55'in üzerine çıktı. TL varlıkların baskılanmasıyla 10 yıllık Hazine tahvillerinin faiz oranı yüzde 14,35'e yükseldi, 5 yıllık CDS primi ise 535'e ulaştı. Uzmanlar, yabancı yatırımcıyı ikna edecek adımlar atılmaması halinde TL'deki kayıpların hızlanacağına işaret ediyor. Küresel piyasalar bu haftaya ABD seçimlerinin gerilimi, teşvik paketinin belirsizliği ve koronavirüste artan vaka sayıları nedeniyle yeniden devreye alınan yaptırımların korkusuyla negatif başlarken Türkiye piyasaları tüm bu olumsuzluğun gölgesinde çok daha sert hareketler yaşadı. Global piyasalardaki negatif havaya bir de Türkiye'nin dış politika gerilimleri, Merkez Bankası'nın piyasada hayal kırıklığı yaşatan faiz kararı eklenince dolar ve Euro yeni rekorlar kırdı, Borsa İstanbul kayıp yaşadı. Dolar 8.09 lirayı Euro 9.57 lirayı aştı. Borsada en büyük kaybı ise bankacılık hisseleri gördü. Piyasa uzmanları Merkez Bankası'nın tıpkı 2018 yılında olduğu gibi olağanüstü bir toplantı ile faiz artışı kararı alabileceğini söylerken bir an önce Türkiye'ye döviz girişinin sağlanabilmesi için yerli ve yabancı yatırımcının ikna edilmesi gerektiğini

vurguladı. Merkez Bankası'nın yanı sıra uzmanlar Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun yeniden yabancı swap işlemlerini sınırlayabileceğine dikkat çekti. Bugün Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın Citigroup yatırımcı konferansında vereceği mesajlar da Türk Lirası varlıklarının seyri açısından önemli olacak.

Türk Lirası en fazla değer kaybeden

Merkez Bankası geçen hafta ekim toplantısında politika faizini sabit bırakmasıyla dolarda 7.95 lira seviyeleri aşılmış borsa düşüş yaşamıştı. Yeni haftanın ilk işlem günü ise tüm bu gelişmelere ABD ile yaptırım tehdidiyle büyüyen S400 gerilimi, Fransa başta olmak üzere Avrupa Birliği ile ilişkilerde tansiyonun artması eklenince zaten Türkiye piyasalarında yaşanan düşük rezerv ve dolarizasyon sıkıntılarının da ışığında negatif ayrışma yaşandı. Türk Lirası dün dolara karşı yüzde 1.5'i aşan kaybıyla en çok değer kaybeden para birimi olarak öne çıktı.

Kurdaki yükseliş sürerken dün Merkez Bankası sıkılaştırma adımları çerçevesinde geleneksel yöntemli repo ihalesi düzenledi. Bir ay vadeli repo ihalesinde ortalama yüzde 14,75 basit faizle 5 milyar TL verilirken ihaleye 27.45 milyar lira teklif geldi. Ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti ise cuma günü itibariyle yüzde 12,88'e çıktı. Merkez Bankası'nın geç likidite penceresi faizini yüzde 14,75'e yükseltmesiyle birlikte fonlama maliyetinin de bu seviyeye kadar çıkma alanı yaratılmış oldu. Türkiye'nin 5 yıllık kredi iflas takası primi (CDS) ise Merkez Bankası'ndan faiz artışı beklentisiyle geçen hafta gerilediği 500 baz puanının yeniden üzerine çıktı. Dün CDS seviyesi 530 baz puanının üzerine geldi.

Uzmanlar piyasadaki gelişmeleri yorumladı

Yabancıyı ikna etmek lazım

Dünya Yazarı Atılım Murat: Yaşananlara dış politika çerçevesinde bakmak da lazım. Öncelikle Merkez Bankası'nın faiz artırımını bekleniyordu, piyasalar beklenti karşılanmadığı için hayal kırıklığına uğradılar. Bunun ilk yansımasını cuma günü de yaşadık. Önümüzdeki döneme ilişkin ekonomik olarak atılacak adımlar var. Başta Merkez Bankası'nın faiz artırımı veya başka politika araçlarının kullanılmasıyla müdahil olması olabilir. En önemlisi ise Türkiye'ye döviz girişi sağlanması ve bunun için yerli ve yabancı yatırımcının ikna edilmesi gerekiyor. Döviz arzına ihtiyaç var, iyi reel faiz verirse yerli dolarını bozdurmayı düşünebilir. Yabancı normalleşme adımlarının devam edeceğine ikna edilirse döviz getirebilir. Merkez Bankası swap anlaşması yapabilir. Şu bir gerçek ki önümüzdeki dönemde geçtiğimiz 1.5 yıldan farklı bir yol haritasına ihtiyaç var. Pandemi dolayısıyla rezervler çok azaldı. Yabancıyı ikna etmez yerliyi memnun etmezsek diplomasi işletmez, iyi ilişkiler kurmaz, süreci iyi yönetemezsek olumsuz trend devam edecektir.

Bankalar GLP'ye yönlendirilebilir

Ekonomist Haluk Bürümcekçi: Merkez Bankası, ekim PPK toplantısında bir hafta vadeli repo faizini yüzde 10,25 seviyesinde sabit bırakırken, sadece geç likidite borç verme oranı 150 baz puan artışla yüzde 14,75 seviyesine çıkarılmıştı. Karara, politika faizi artışı bekleyen piyasanın tepkisinin olumsuzluğu ve TL'nin değer kaybına devam etmesine bağlı olarak bankanın haftalık repo ihalelerini açmadığı, aylık geleneksel repo ihalelerini ise sürdürdüğü izlenmişti. Aylık geleneksel repo ihalelerinde yüzde 11,75'den sağlanan gecelik borç verme miktarının azalmasına bağlı olarak ortalama faizlerin yüzde 14,75 civarında oluşmaya başladığı da izleniyor. TL'deki değer kaybı baskısı devam ederse, bankalar zaman zaman yüzde 14,75 olan yeni GLP faizinden borçlanmaya da zorlanabilir. Bu doğrultuda, API ortalama fonlama maliyetinin ekim kararı öncesindeki yüzde 12,52 seviyesinden yüzde 14,75'e doğru yükselmeye devam etmesi beklenebilir.

Hızlı bir faiz artırımını gelebilir

Dünya Yazarı Tuğrul Belli: Yaşananlar şaşırtıcı değil, Merkez Bankası'nın kararı sonrası olumsuz hava başlamıştı. Bunun yanı sıra başta Fransa olmak üzere siyasi gelişmeler ve olumsuzluklar eklenerek devam ediyor. Dış ilişkilerde yumuşama göremiyoruz. Bu baskılar hafta içinde devam ederse belki 2018 yılındaki gibi hızlı bir faiz artırımını gerekebilir.

TL'yi korumak için yetersiz kalabilir algısı

Tera Yatırım Ekonomisti Enver Erkan: Jeopolitik gerilimlerin de arttığı bir ortamda Merkez Bankası'nın para politikasında faiz koridoru ve GLP'yi ön plana çıkartarak arka kapı sıkılaştırmasına devam sinyali vermesinin de Türk Lirası'nı korumak için yetersiz olacağı kaygısı döviz kurunda artışın devam etmesine neden oluyor. Merkez Bankası'nın geleneksel para politikası hamlelerini yapmadığı dönemde, kamunun döviz satışlarıyla döviz kurunda artışın önüne geçilmeye çalışıldığını görmüştük. Bugüne kadar atılan adımların içerisinde piyasanın olumlu yanıt verdiği tek hamle, Merkez Bankası'nın eylül PPK'sında politika faizini 200 baz puan artırması ve ilerleyen günlerde de para ve ekonomi otoritelerinin attığı normalleşme adımları olmuştu.

Merkez'den ek önlemler gelebilir

A1 FX Araştırma Müdürü Eren Can Umut: Dolar/TL'de 8 seviyesinin üzerine yükseliş yaşanması ile yeni rekorlar kırılıyor. Başka rekorların da gelme ihtimali bir hayli kuvvetli. Geçen hafta TCMB'nin piyasaları ters köşe yapması önemli ölçüde olumsuz bir hava oluşturdu. Merkez'in GLP hamlesi piyasaları tatmin etmekten oldukça uzak kaldı. Para politikasında oldukça karışık ve TL'yi destekleme gücü düşük politikaların uygulanmasının yanında dış politikada da ipler gergin. ABD ile S400 anlaşmazlığı devam ediyor. Hatta ABD Başkanlık seçimlerinde Biden'ın seçilme olasılığının yüksek olması Türkiye'ye yönelik yaptırım ihtimalini bir hayli ön plana çıkarmış durumda. Bunun anında Fransa ile yaşanan gerginlik de dikkatle takip ediliyor. Ermenistan – Azerbaycan çatışmasında ise Rusya ve ABD ile ne derece karşı karşıya gelineceği de belirsizlik unsuru. Tüm bu gelişmeleri bir arada değerlendirdiğimizde TL'de değer kayıplarının son bulması adına somut bir neden görülüyor. 8.20 seviyeleri artık önem derecesi yüksek direnç olarak takip edilebilir. Yalnız 8.50 – 8.55 bölgesini de yakından takip ediyoruz. Kurda sert yükseliş hareketinin TCMB'nin ek önlemlerini beraberinde getirme olasılığı bulunduğunu düşünüyorum. Geçmişte bu yönde olumsuz tecrübelerimiz maalesef var.

İttifak Holding, Selva Gıda'nın halka arzı için SPK'dan izin aldı

İttifak Holding, bağılı ortaklığı Selva Gıda'nın halka arzına SPK'dan onay çıktı.

İttifak Holding, bağılı ortaklığı Selva Gıda'nın halka arzına ilişkin esas sözleşme değişikliği SPK izninin alındığını duyuruldu. Şirket'ten konu ile ilgili KAP'a yapılan açıklamada şu bilgiler verildi:

"Bağılı ortaklığımız Selva Gıda San.A.Ş.'nin halka arzına ilişkin olarak, Şirket esas sözleşmesinin Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun hale getirilmesi amacıyla 24.07.2020 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu'na yapılan izin başvurusunun, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 22.10.2020 tarihli 66/1307 sayılı toplantısında olumlu bulunduğu, SPK iznine ilişkin ilgili daire kararının 26.10.2020 (Bugün) tarihinde tebliğ alındığı, Bakanlık onayı için bugün Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'ne başvuru yapıldığı, Selva Gıda San.A.Ş. tarafından Şirketimize bildirilmiştir."

Erdoğan: Fransız malını almayın!

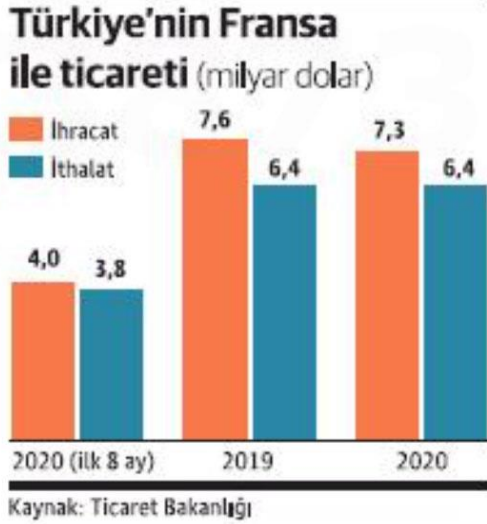
Doğu Akdeniz konusuyla zaten gerilmiş olan Türkiye-Fransa ilişkileri, liderler düzeyinde karşılıklı sert söylemlerle iyice sertleşti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Arap dünyasında Türk mallarına yönelik boykot sürerken, Fransız ürünlere karşı boykot çağrısı yaptı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Arap dünyasında Türk mallarına karşı boykot sürerken, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un İslam'a ilişkin söylemlerine tepki olarak Türkiye'deki tüketicilere Fransız mallarını almama çağrısı yaparak, boykot savaşlarına bir cephe daha ekledi. Erdoğan, Fransa'nın Türkiye'deki büyükelçisini geri çağırmasıyla sonuçlanan söylemlerini yineleyerek "Fransa'nın akli noktada kontrole muhtaç olan liderinin teşvikiyle bu saldırılar yapılmaya başlandı. Buradan milletime sesleniyorum, Fransız mallarını asla satın almayın" diye konuştu.

Fransız gazete The Local'da yayınlanan bir makalede Macron'un "Peygamber Muhammed'in karikatürlerinin yayınlanmasından diğerleri vazgeçse bile biz vazgeçmeyeceğiz" sözlerinin sadece Erdoğan'ın değil, Pakistan gibi diğer Müslüman ülkelerin de tepkisini çektiği belirtilerek, bazı İslam ülkelerinde Macron karşıtı gösteriler de düzenlendiğine vurgu yaptı. Makalede Macron'un "Katikatürlerden vazgeçmeyeceğiz" söyleminin hatalı olduğu değerlendiriliyor. Pakistan'da da Pencap Meclis Başkanı Çavdhari Pervaiz Elahi tüm Müslüman ülkelere Fransız ürünlerini boykot etmeye çağırıyordu.

Almanya'ya da seslendi: Nazi'nin zincir halkalarısınız

Erdoğan, Almanya'da bir camiye 100'ü aşkın polisle baskın yapılmasını da sert bir dille eleştirerek Almanya Başbakanı Angela Merkel'e de seslendi: "Son olarak Almanya ve Avustralya. Daha önce Avustralya'da büyük bir felaketi görmüştük. Şimdi yine ibadethanelere, oralarda saldırı gördük. Aynı şeyi, Almanya'da gördük. Ben buradan, Şansölye Merkel'e de sesleniyorum, hani sizde dini özgürlük vardı? Hani sizde, din veya dinini yaşayanlara karşı devletin güvencesi vardı. Peki bir sabah namazında nasıl oluyor da 100'ü aşkın polis, camiye saldırıyor? Bunların tam tersini siz bugüne kadar Türkiye'den duydunuz mu? Hayır. Niye? Çünkü bizde gerçek din özgürlüğü var. Ama bunlarda bu yok." Erdoğan'ın Avrupa'daki Müslümanların 2. Dünya Savaşı sırasında Yahudilerinkine benzer bir linç kampanyasına maruz kaldıkları ifadeleri Agence France Press tarafından vurgulanan bir söylem oldu. İslam ve Müslüman düşmanlığının, kimi Avrupa ülkelerinde bizzat devlet başkanı seviyesinde desteklenen politika haline geldiğini belirten Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Siz gerçek manada faşistsiniz, siz gerçek manada Nazi'nin adeta zincir halkalarısınız." Erdoğan Avrupa Parlamentosu'nu ise "uç maymunu oynamakla" eleştirdi.

Merkel'den Erdoğan'ın Macron açıklamasına kınama

Almanya Başbakanı Angela Merkel de Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Macron'un akıl sağlığına ilişkin ifadelerini kınayarak "onur kırıcı" ve "kabul edilemez" olarak niteledi. Merkel'in sözcüsü Alman liderin Erdoğan'ın Macron'un sözlerini güçlü bir şekilde kınadığını belirterek, "Bu ifadeler, özellikle de Fransız öğretmen Samuel Paty'nin İslamcı bir fanatik tarafından korkunç şekilde öldürülmesinin ardından gelmesi nedeniyle onur kırıcıdır ve kesinlikle kabul edilemez" ifadelerini kullandı. Almanya

Dışışleri Bakanı Heiko Maas bu ihtilafta Fransız liderin yanında yer aldı ve Erdoğan'ın Macron'a yönelik sözlerini "yeni bir dip nokta" diye nitelendirdi.

Euronews'de yer alan habere göre Maas, İslamcı terörle mücadelenin ırkçılık ve İslamofobi ile aynı kefeye konulmaması gerektiğini belirtti.

Fransız basını: İlişkiler hiç bu kadar kötü olmamıştı

Fransız basını, Erdoğan ve Macron arasında son günlerdeki karşılıklı suçlamaların ardından, "Ankara ve Paris arasındaki ilişkilerin hiç bu kadar kötü olmadığı" değerlendirmesi yaptı. Le Monde "Erdoğan'ın amacı popülaritesini artırmak" görüşünü dile getirirken, Erdoğan'ın Macron'u İslam düşmanlığının örneği haline getirerek popülaritesini artırmak istediği öne sürüldü. Le Figaro gazetesi ise "Erdoğan'ın İslamcılarını Fransa karşısında seferber etmeye çalıştığı" görüşüne yer verdi.

3 Arap ülkesinde Fransız ürünleri boykot ediliyor

Macron'un "Muhammed karikatürlerinden vazgeçilmeyeceği" açıklaması sonrası Kuveyt, Ürün ve Katar'da Fransız ürünlere karşı gayriresmi bir boykot başladı. BBC'de yer alan ve Reuters'ın geçtiği fotoğraflarla yayımlanan habere göre bazı Fransız saç ve kozmetik ürünlerinin raflarda yer almadığı belirtildi. Kuveyt'te büyük bir perakende sendikası olan Union of Consumer Co-operative Societies bir açıklama yaparak Fransız ürünlerinin boykot edilmesi için çağrı yaptı. Kurumdan yapılan açıklamada bunun "Hazreti Muhammed'e yönelik tekrarlanan hakaretlere bir tepki olduğu" belirtildi. Fransa Dışışleri Bakanlığı ise yaptığı yazılı açıklamada "Bu boykot çağrıları temelsizdir ve derhal sonlandırılmalıdır. Hem boykot hem de ülkemize yönelik saldırılar radikal bir azınlık tarafından yapılmaktadır" ifadeleri kullanıldı.

Fransız patronlar sendikası: "Boykot şantajına" dayanın

Fransa'nın "patronlar kulübü" olarak bilinen İşverenler Konfederasyonu (MEDEF) Başkanı Geoffroy Roux de Bezieux, bazı Müslüman ülkelerde başlatılan Fransız ürünlerini boykot kampanyasıyla ilgili olarak iş adamlarına "bu şantaja dayanın" çağrısı yaptı. Fransız basınına konuşan MEDEF Başkanı, "ilkelerimiz, işimizi geliştirmenin önünde gelmeli" vurgusu yaptığı konuşmasında bir misilleme olup olmayacağı sorusuna ise "Yanlışa yanlışa yanıt veremeyiz. Kimseyi boykot etme söz konusu değil, bu cumhuriyetçi değerlerimize bağlı kalma meselesi." dedi. Boykot çağrılarının iş dünyası için "kötü bir haber" olduğunu kabul eden Geoffroy Roux de Bézieux, bununla birlikte boykotun etkisinin sınırlı olduğu değerlendirmesinde bulundu.

"Anlaşılan şimdi de 'Ekmek bulamıyorlarsa, keyif çayı içsinler' aşamasındayız"

CHP Sözcüsü Öztrak, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bir vatandaşla Malatya'daki diyaloguyla ilgili, "Anlaşılan şimdi de 'Ekmek bulamıyorlarsa, keyif çayı içsinler' aşamasındayız." dedi.

CHP Sözcüsü Faik Öztrak, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Malatya'da "Evimize ekmek götüremiyoruz" diyen vatandaşa yönelik olarak kullandığı "Bu bana çok abartılı geldi. Keyif çayı bu. Bu çayı iç" sözlerine tepki gösterdi. Öztrak, "Anlaşılan şimdi de 'Ekmek bulamıyorlarsa, keyif çayı içsinler' aşamasındayız." ifadelerini kullandı.

CHP Genel Merkezi'nde düzenlediği basın toplantısında konuşan Öztrak, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun servisçi esnafının sorunlarını ve çözümlerini dile getirdiğini ifade ederek "Ama hükümetin aldıracağı yok. Bugüne kadar hiçbir yönetim, milletimizin talepleri karşısında bu kadar çaresiz, bu kadar bigâne kalmadı. Bunların millet için yapacak tek bir hayırlı işi kalmadı." dedi.

ANKA'nın aktardığına göre Öztrak, şunları söyledi:

"Dün de Malatya'da, servis ve minibüs esnafı Erdoğan'a çektikleri sıkıntıları anlattı. Erdoğan önce, 'Tamam dediklerine kabul' dedi. Biz de 'Vatandaş karşısında ilk defa nedamet getiriyor' zannettik. Ama esnaf '10 aydır işsiziz, eve ekmek götürüremiyoruz' deyince, Saray'ın o meşhur kibri geri döndü. 'Bu çok abartılı' deyip vatandaşı susturdu. Esnafa bir çay torbası verip, 'Bu keyif çayı, iç bunu derdini unut' dedi. Bütün bunları da Malatya'daki Oda Başkanı, hesabından yayınladı. Anlaşılan şimdi de 'Ekmek bulamıyorlarsa, keyif çayı içsinler' aşamasındayız. Okul servisi deyip geçmeyin. Bu sorun ülke genelinde 200 bin esnafı ve bu servislerde çalışan yaklaşık 400 bin kişiyi ilgilendiriyor. Bu insanlar 6 aydır mağdur. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu servisçi esnafının sorunlarını ve çözümlerini defalarca dile getirdi. Ama hükümetin aldırdığı yok. Varsa borç, yoksa faiz. Bu da esnafın derdine derman olmuyor. Bütün dünyanın yaptığını yapın, esnafa sizin kararlarınız nedeniyle mahrum kaldığı geliri ödeyin. Sigortasını, vergisini erteleyin. Bugüne kadar hiçbir yönetim, milletimizin talepleri karşısında bu kadar çaresiz, bu kadar bigâne kalmadı. Bunların millet için yapacak tek bir hayırlı işi kalmadı. Milletimiz bunları görüyor, notlarını veriyor, artık sabırsızlıkla beklediği sandıkta, biletlerini kesecek evlerine gönderecek."

Milyarlarca dolarlık ticaret etkilenecek

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Fransız mallarına boykot açıklaması sonrası gözler iki ülke arasındaki 15 milyar doları bulan dış ticarete ve yatırımlara çevrildi.

Türkiye'nin uzun yıllardır yakın ilişkiler kurduğu Fransa ile yaşanan siyasi kriz iki ülke arasında 15 milyar dolara ulaşan dış ticarete ve yatırımlara zarar verecek. İki ülke liderlerinin karşılıklı sert söylemlerinin ardından en son dün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, "Nasıl ki Fransa'da 'Türk markalı mal satın almayın' deniliyorsa, ben de buradan milletime sesleniyorum; sakın Fransız markalara asla iltifat etmeyin, bunlardan satın almayın" açıklaması, gerginliğin boykota dönüşmesine neden oldu.

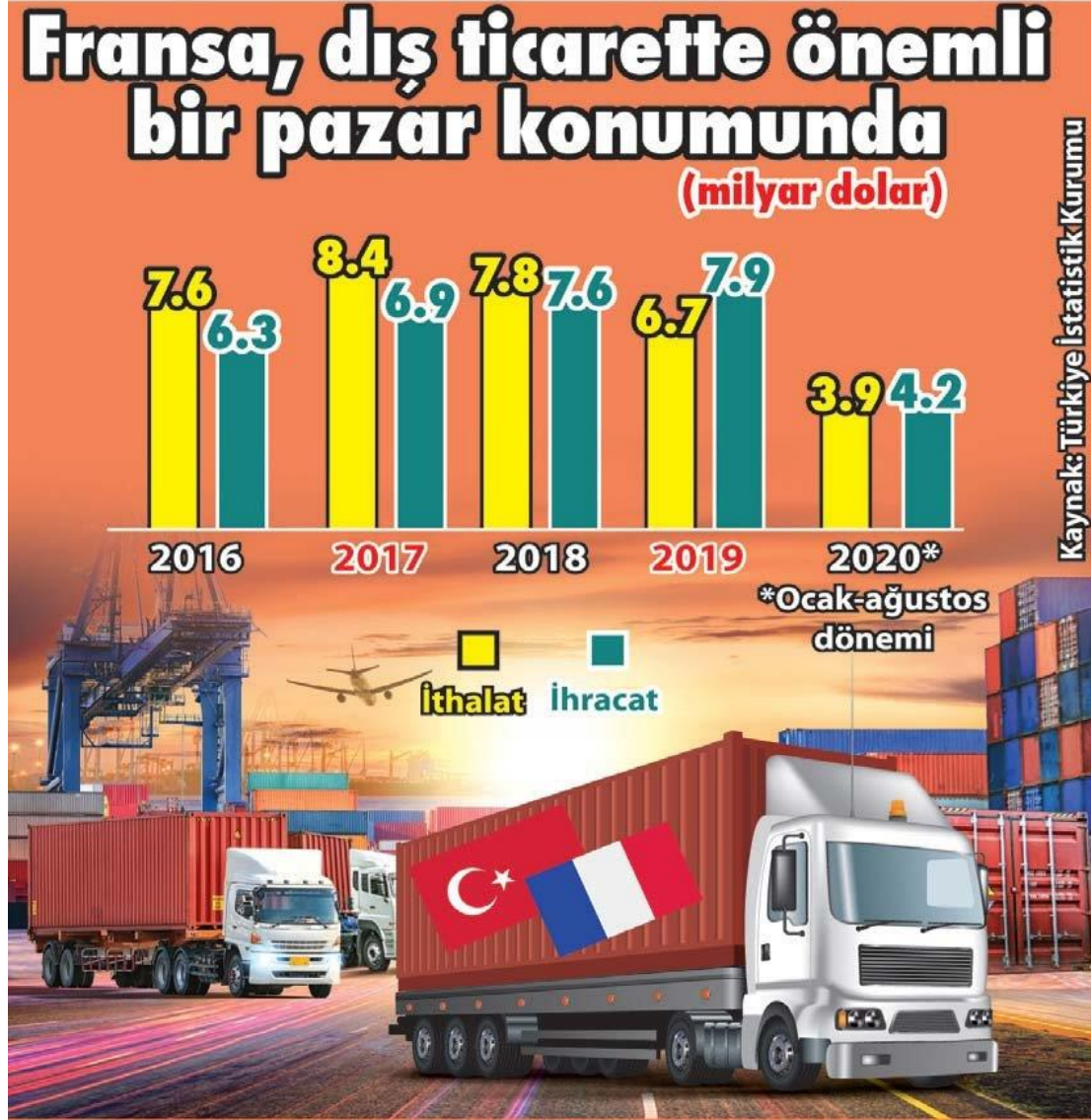
İHRACATTA İLK 10'DA

Fransa, Türkiye'nin dış ticarete önemli bir pazarı. En fazla ihracat ve ithalat yapılan ülkeler arasında daima ilk 10 ülke içinde yer alan Fransa'ya, bu yılın ilk 8 ayında 4.2 milyar dolarlık ihracat yapılırken, 3.9 milyar dolarlık da ithalat yapıldı. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, bu dönemde Fransa en fazla ihracat yapılan 6'ncı, ithalatla ise 7'nci ülke oldu. 2019'da Fransa en fazla ihraç yapılan ülkeler arasında 7.9 milyar dolar ile 7'nci, 6.7 milyar dolar ithalatla da 6'ncı sırada yer almıştı. Son iki yılda da Türkiye, Fransa'ya dış ticaret fazlası vermeye başladı.

İDEOLOJİ ÖN PLANDA

Boykot kararını SÖZCÜ'ye değerlendiren ekonomist Atilla Yeşilada, ideolojinin ekonomik aklın önüne geçtiğini söyledi. Fransa'ya da, ABD'ye de tepki vermenin Türkiye'nin hakkı olduğunu ifade eden Yeşilada, "Ama bunların yapılacağı diplomatik kanallar var. Kimse Rahip Brunson krizini hatırlamıyor mu? Bankaların önünde kuyruklar oluştu. Biden CAATSA kelimesini telaffuz etsin, piyasalar yeniden paniğe kapılır. Ben bu yüzden hükümetin odağını ve önceliklerini kaybettiğini düşünüyorum.

Siz salgın nedeniyle kısıtlama kararı almasanız da, insanlar korkuları nedeniyle evlerine kapanıyor. Bu, ekonomi için bir facia. Bence önce bu sorunlarla uğraşılmalı. Salgın çok kötüye gidiyor, bütçede derhal tasarrufa gidilip, işsize, sağlığa bütçe ayrılması lazım” dedi.

OTOMOTİVDEN İLACA DEV YATIRIMLAR

Yıllık ortalama 15 milyar doları bulan dış ticaretin dışında, Fransa ve Türkiye arasında doğrudan yatırımlar da iki ülkenin ekonomik ilişkilerinde önemli yer tutuyor. Otomotivden gıdaya, ilaçtan perakendeye kadar pek çok sektörde Fransızların Türkiye'de yatırımları bulunuyor. Fransız otomotiv devi Renault, Türkiye'de 50 yıldan fazla bir süredir OYAK ile birlikte üretim yapıyor. Carrefour gibi perakende zincirlerinin de Türkiye'de ortaklıkları ve market ağıları bulunuyor. Total de akaryakıt sektöründe Türkiye'nin dört bir yanında faaliyet gösteriyor. Bir diğer Türkiye'de yatırımı bulunan Fransız markası Sanofi, ilaç endüstrisinde ön plana çıkıyor. Fransa ayrıca Avrupa uçak üreticisi Airbus'ın da büyük hissedarı ve THY'nin Airbus ile uzun vadeli uçak alım sözleşmeleri bulunuyor.

Ali Ekber YILDIRIM

27 Ekim 2020

Süt tozu ithalatı yüzde 9 bin 712 arttı

Çiftçinin ürettiği çiğ sütün fiyatı tam 11 aydır (15 Kasım 2019 tarihinden bu yana) bir kuruş artmazken, süt tozu ithalatı 8 ayda yüzde 9 bin 712 arttı. Bir kez daha ülkenin kaynakları üreten çiftçiye değil, ithalatla başka ülkelerin çiftçilerine gitti.

Et ve Süt Kurumu (ESK) tarafından her ay yayınlanan Süt Piyasa Bülteni'nde yer alan verilere göre, bu yılın ilk 8 aylık döneminde süt tozu ithalatı miktar olarak yüzde 9 bin 712 oranında artarak 39 ton 856 kilodan, 3 bin 910 ton 995 kiloya ulaştı. Değer olarak ise, süt tozuna ödenen döviz ilk 8 ayda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3 bin 816 oranında artarak 144 bin 647 dolardan 5 milyon 665 bin 464 dolara, ulaştı.

Süt tozu ihracatı %74.4 azaldı

Türkiye, son yıllarda süt tozu ithal eden değil, ihraç eden ülke konumundaydı. Süt tozu ithalatı 2017'de sadece 97 ton olurken, ihracat 32 bin 680 ton olarak gerçekleşti. 2018'de ithalat 121 ton, ihracat 25 bin 869 ton oldu. Geçen yıl ise ithalat 69 tonda kalırken, ihracat 40 bin 706 ton ile en üst seviyeye ulaştı. Fakat bu yılın ilk 8 aylık döneminde ithalat adeta patladı ve 3 bin 910 tona ulaştı. İhracatta ise, büyük bir düşüş yaşandı. İlk 8 aylık dönemde 8 bin 49 ton ihracat yapılabildi.

Buna rağmen yılın ilk 8 ayında süt tozu ihracatı ithalattan daha yüksek. Fakat ithalatta yüzde 9 bin 712 oranında artış olurken, ihracatta yüzde 74.4 düşüş olması dikkat çekiyor.

Peynir altı suyu ithalatındaki artış yüzde 6419

Süt ürünleri arasında ithalatı en çok artan sadece süt tozu değil. Peynir altı suyu ithalatındaki artış da çok dikkat çekici. Miktar bazında yüzde 6 bin 419, değer olarak ise dolar bazında peynir altı suyu ithalatında yüzde 1678 artış kaydedildi.

ESK'nın yayınladığı verilere göre, 2017 yılında 325 ton, 2018'de 82 ton ve 2019'da sadece 19 ton olan peynir altı suyu ithalatı, bu yılın ilk 8 aylık döneminde büyük bir

sıçrama ile 765 ton oldu. Ödenen döviz ise 2019 yılının ilk 8 ayında 53 bin dolar iken bu yılın ilk 8 ayında 942 bin 847 dolar oldu.

Peynir altı suyu ihracatı ise geçen yılın ilk 8 aylık verileri ile hemen hemen aynı. İhracat ilk 8 ayda 37 bin 540 ton oldu.

Yoğurt ithalatındaki artış %864

Miktar olarak çok yüksek bir oranda ithalat yapılmamasına rağmen Türklerin mucidi olduğu yoğurtta bile ithalat yüzde 864 arttı. Geçen yıl ilk 8 ayda 3 ton 472 kilo yoğurt ithalatı yapan Türkiye, bu yıl aynı dönemde 33 ton 471 kilo yoğurt ithal etti. Geçen sene 20 bin 714 dolar ödenen yoğurt ithalatına bu yıl aynı dönemde yüzde 174 artışla 56 bin 809 dolar ödendi.

Türkiye'nin ilk 8 aylık dönemde yoğurt ihracatı yüzde 23.7 düşüşle 673 tona geriledi. İhracat ve ithalat rakamları karşılaştırınca elbette ithalat çok daha düşük ve konuşmaya değmez denilebilir. Fakat, Türkiye'nin yoğurt ithalatı yapması bile kabul edilebilir bir durum değil.

Tereyağı ve peynirde ihracat ve ithalat arttı

Türkiye, yılda ortalama 9-10 bin ton tereyağı ithalatı yaparken, ihracatı 500 ton seviyelerinde. Bu yılın ilk 8 aylık döneminde tereyağı ihracatı 2019'un aynı dönemine göre yüzde 351.3 artışla 336 tondan 1519 tona çıktı. Aynı dönemde tereyağı ithalatı ise yüzde 117.1 artışla 3 bin 386 tondan 7 bin 353 tona çıktı. Tereyağı ithalatına ilk 3 ayda 26 milyon dolar ödenirken, ihracattan elde edilen döviz 3.3 milyon dolar.

Süt ürünleri dış ticaretindeki önemli ürünlerden birisi de peynir. Peynirde de hem ithalat hem de ihracat arttı. Türkiye'nin yıllık peynir ihracatı ortalama 50 bin ton, ithalatı ise 8 bin ton civarında. 2019 yılının ilk 8 aylık döneminde peynir ihracatı 32 bin 220 ton olurken bu yılın aynı döneminde yüzde 16.6 oranında artış ile 37 bin 552 tona çıktı.

Peynir ithalatı ise aynı dönemde yüzde 88.4 oranında artış ile 3 bin 51 tondan 5 bin 748 tona çıktı. İlk 8 ayda peynir ihracatından 132 milyon dolar döviz sağlanırken, 19.3 milyon dolar peynir ithalatına ödendi.

Süt Piyasa Bülteni'nde yer alan verilere göre, Türkiye'nin ağustos ayı itibarıyla süt ve süt ürünleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre değer bazında yüzde 91.1, miktar bazında ise yüzde 146 arttı. Geçen yıl ilk 9 ayda toplam süt ürünleri ithalatı 8 bin 959 ton iken bu yıl aynı dönemde 22 bin 89 tona yükseldi. İthalata ödenen döviz ise aynı dönemde 34.1 milyon dolardan 65.3 milyona çıktı.

Aynı dönemde süt ve süt ürünleri ihracatında ise, değer bazında yüzde 2.6, miktar bazında ise yüzde 19.7 oranında düşüş kaydedildi. Süt ürünleri ihracatı ilk 8 ayda

geçen yılın aynı dönemine göre 154 bin tondan 123 bin tona geriledi. İhracat geliri de 252.3 milyon dolardan 245.7 milyon dolara geriledi.

Özetle, süt ve süt ürünlerinde ithalatta hızlı bir artış, ihracatta daha kabul edilebilir bir düşüş var. Türkiye, iç piyasada süt ve süt ürünlerinde üretim bazında ciddi sıkıntılar yaşarken, süt üreticileri 11 aydır çiğ süt fiyatına 1 kuruş bile zam almadan üretime devam ederken, ithalattaki artış trendi endişe vericidir.

Süt tozu ithalatı ve ihracatı (ton)	Yıl	İthalat	İhracat	
	2017	93	32.680	
	2018	121	25.869	
	2019	69	40.706	
	2019/8	39	31.430	
	2020/8	3.910	8.049	

Kaynak: Et ve Süt Kurumu Süt Piyasa Bülteni

Çiğ sütün maliyeti 2.34, fiyatı 2.30

Ulusal Süt Konseyi, bölgeler bazında her ay çiğ süt üretim maliyeti yayınlanıyor. Eylül ayı hesabına göre Ege, Marmara, İç Anadolu ve Akdeniz olmak üzere 4 bölgede 1 litre çiğ sütün üretim maliyeti 2 lira 34 kuruş. Ulusal Süt Konseyi tarafından açıklanan çiğ sütün referans fiyatı ise litre başına 2 lira 30 kuruş. Fiyat maliyetin 4 kuruş altında. Çiftçi bu hesaba göre ürettiği her 1 litre sütte 4 kuruş zarar ediyor. Para kazanması, refah seviyesinin artması bir yaba zarar ediyor. Üstelik açıklanan referans fiyattan süt satanların oranı düşük. Bu fiyat yağ oranı yüzde 3.6 ve protein oranı yüzde 3.2 olan süt için geçerli. Üreticiden sütün litresi ortalama 2 liranın altında alınıyor.

Süt/ yem paritesi 17 ayın en düşük seviyesinde

Süt hayvancılığında uluslararası kabul gören süt/ yem paritesi, Türkiye’de son 17 ayın en düşük seviyesinde. Ulusal Süt Konseyi’nin verilerine göre, Eylül 2020’de süt yem paritesi 1.11 seviyesine kadar düştü. Bunun anlamı şu; çiğ süt üreticisi 1 kilo süt sattığında ancak 1 kilo 110 gram yem alabiliyor. Bu oran, son 17 ayın en düşük seviyesi. Nisan 2019’da süt /yem paritesi 1.09 olmuştu. 2020 yılı verilerine bakıldığında, ocak-şubat aylarında 1.46 olan süt/yem paritesi her ay biraz daha düşerek 1.11’e geriledi. Son bir ayda yeme 6 kez yapılan zamlar dikkate alındığında süt yem paritesi 1’in altına gerilediği görülecektir. Yani üretici 1 litre sütle 1 kilo yem alamamaktadır. Uluslararası kabul gören oran 1 litre sütle 1.5 kilo yem alınmasıdır. Tarım ve Orman Bakanlığı’nın kabul ettiği oran ise 1.3’tür. Bir litre süt ile en az 1 kilo 300 gram yem alınmasıdır. Süt üreticisinin içine düştüğü çıkmaz, devletin ve özel sektörün verileri ile çok net görülüyor. Çiğ süt referans fiyatı maliyetin altında. Süt yem paritesi ideal olan paritenin ve bakanlığın kabul ettiği paritenin altında. Buna rağmen “enflasyonu artırır” gerekçesi ile çiğ süt fiyatını artırmamak çiftçiye “bu işi bırak, üretme” demektir. Süt üreticisi kan ağlarken, ineklerini kestirmek zorunda kalırken, sadece ilk 8 ayda süt tozu ithalatı için başka ülkelerin çiftçilerine 45 milyon (eski parayla 45 trilyon) lira ödendi. Bu kabul edilebilir bir durum değil.

Alaattin AKTAŞ

27 Ekim 2020

Reel kesim bekle gör politikası mı izliyor?

✓ *Reel kesim kuruluşlarının dörtte üçü ekim ayındaki gidişatın eylülle aynı olduğu görüşünde. Gidişatın değişmediğini söyleyenlerin oranı giderek yükseliyor.*

✓ *Ancak son günlerde kurda yaşanan hızlı tırmanış genel gidişatın aynı olduğu yönündeki ağırlıklı görüşü değiştirebilir, beklentiler yine kötümserere dönebilir.*

Birinci iyi haber reel kesim güven endeksinin dört aydır üst üste iyimserlik sınırı olan 100'ün üstünde oluşması ve genel eğilim olarak da artıyor olmasıdır.

İkinci iyi haber söz konusu endeksin yaklaşık iki buçuk yılın en yüksek düzeyine çıkmasıdır. Reel kesim güven endeksi ekim ayında 108.1 düzeyinde gerçekleşmiştir. Endeks, böylece 2018'in mayıs ayında oluşan 109.9'dan sonraki en yüksek düzeyde çıkmıştır.

Bunlar bardağın dolu tarafı. Genel durum fena görünmüyor. Ama detaylara da bakmak gerekir.

Reel kesim güven endeksinin en derleyip toparlayan, adeta tüm soruların özetini ortaya koyan kalemi genel gidişatla ilgili kalem. Soru tam olarak şöyle:

“Sanayi dalınızdaki genel gidişat konusunda bir ay önceye kıyasla görüşünüz?”

Önce genel bir bilgi... Reel kesim güven endeksinde “iyimser-kötümser” ya da “arttı-azaldı” veya “artacak-azalacak” gibi yanıtların olumlu olanlarından olumsuzlar çıkarılıyor ve aradaki farka 100 ekleniyor. Ortaya çıkan sayı da endeksi gösteriyor.

Genel gidişatla ilgili sorunun endeksi de ekim ayında 100'ün üstüne yükseldi. Ne var ki, bir sıkışma gözleniyor. Ne demek istediğimizi açmaya çalışalım.

Pandeminin ekonomiyi kasıp kavurduğu nisan ayı. Reel sektör kuruluşlarının yüzde 36'sı genel gidişatın mart ayına göre aynı olduğunu, yalnızca yüzde 3'ü daha iyi olduğunu, tam yüzde 61'i ise kötü olduğunu söylemiş.

Mayısla birlikte denge hızla değişmiş ve kötümser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 39'a gerilemiş, izleyen aylarda da yüzde 20'nin altına inmiş.

Peki kötümserlerle iyimserler yer mi değiştirmiş; hayır. Tamam iyimserlerde bir artış yaşanmış ama pandemi öncesi döneme ancak dönmüş. Geçiş ağırlıkla "durum aynı" diyenler yönünde olmuş.

Durumun bir önceki aya göre aynı olduğunu söyleyenlerin oranı giderek artma eğiliminde. Ekim ayında ankete katılan 1732 reel sektör işyerinin dörtte üçten fazlası, tam yüzde 76.6'sı durumun eylül ayına göre değişmediği görüşünü dile getirmiş. Bu son yıllarda görülmedik ölçüde yüksek bir oran. Zaten grafikte bu eğilimi kolaylıkla izlemek mümkün.

Ekim ayında öyle bir tablo var ki, iyimserlerle kötümserler birbirine çok yakın. Oranların yakınlığı anlamında benzer bir tablo ağustosta da oluşmuştu. Ama bu kez oranlar küçük ve yakın, çünkü ağırlık "durum değişmedi" diyenlere kaymış.

Reel kesim beklemekten yana

Reel kesim durumun değişmediğini giderek daha fazla dile getiriyor ama durumu değiştirecek olanlar da kendileri.

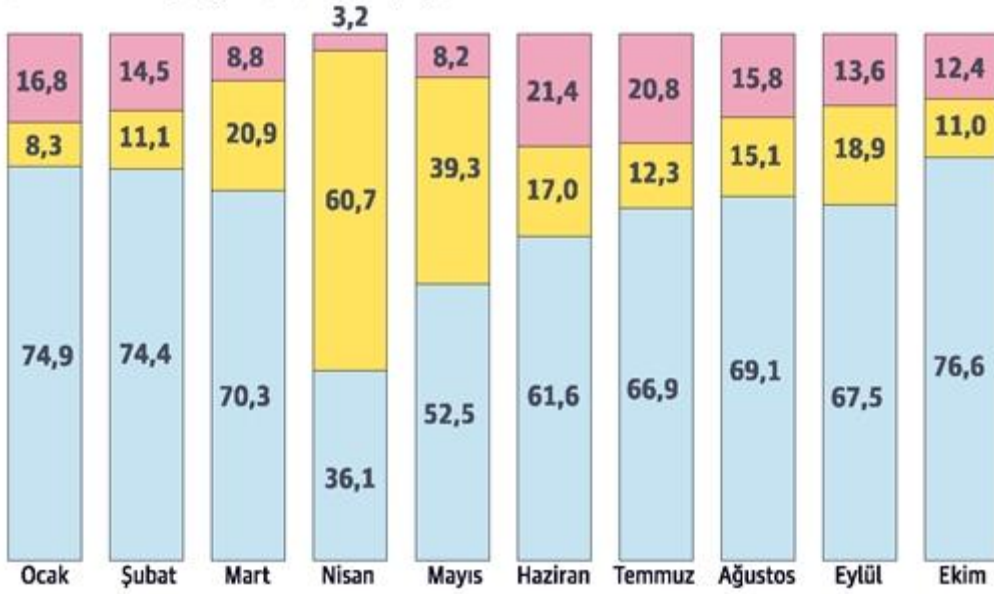
Peki niye yapmıyorlar, niye harekete geçmiyorlar? Üstünde durulması gereken asıl soru budur.

Belli ki yarın ne olacağını bilememenin, yarın ne yönde bir gelişme yaşanacağını kestirememenin yol açtığı bir bekle gör politikası hakim olmuş.

Reel kesim genel gidişatı nasıl görüyor?

(Bir önceki aya göre) (Yüzde-pay)

Aynı Kötümser İyimser

KURDAKİ TIRMANIŞ BELİRSİZLİĞİ DAHA DA ARTIRACAK

Bu satırların yazıldığı dün öğleden sonra dolar 8.09'u, euro ise 9.56'yı aşmıştı.

Bir günde yüzde 1'in üstüne çıkan bu artışın nedenleri apayrı bir konu. Biz ortaya çıkacak sonuca bakalım.

Bu hızlı artış, hatta tırmanış reel sektörün işini çok ama çok zorlaştıracaktır.

Konumuz reel sektör olduğu için böyle diyoruz, yoksa kur artışından etkilenmeyecek kesim tabii ki yoktur. Ancak çoğunluk olumsuz etkilenirken geliri döviz cinsinden olan kişi ve kuruluşlar adeta bayram edecektir.

Kurlardaki bu artış öncelikle döviz borcu olan reel sektör kuruluşlarını zora sokacak ve önümüzdeki dönemde ne yazık ki iflaslar yaşanacak. O duruma gelinmese bile üretim maliyetinden tasarruf için işçi çıkarma yoluna gidilebilecek.

Son dönemde giderek yayılma eğilimi gösteren Türk ürünlerine boykot ihracatı etkiler boyuta gelirse, kur artışının ihracat üstündeki olumlu etkisi de yok olacak.

Özel sektörün dörtte üçü ekim ayında genel gidişatın bir önceki ayla aynı olduğunu söylemişti. Bu kur artışı ve olası pandemi yasakları yüzünden bir de bakmışsınız kasımda, aralıkta mavi kutulardan sarı kutulara hızlı bir geçiş olmuş...

Abdulkadir Selvi

Enver Altaylı'yı yurtdışına kaçırmak istemişler

27 Ekim 2020

Ümit Özdağ, Enver Altaylı'nın "Parti kurmayın, sokağa dökülün" dediğini açıklamıştı.

Enver Altaylı, Ümit Özdağ'a yanıt verdi. "Güya kendisine 'Sokağa dökülün' demişim. O da bunu devlete iletmış! Külliye yalan!" dedi. Şimdi sıra Ümit Özdağ'da.

Ancak **Enver Altaylı**'yla ilgili iddianamede benzer teklifi FETÖ'nün ABD'deki etkin isimlerine de yaptığına ilişkin kanıtlar yer alıyor. **Enver Altaylı**, 17 Ağustos 2017 tarihli tutanağa göre FETÖ'nün Amerikan kongresiyle ilişkilerini sağlayan **Bilal Ekşili** ile ABD'deki görüşmesi sırasında, Türkiye'de tüm muhalif güçlerle birlikte hareket edilerek halkın sokaklara indirilmesini öneriyor. **Enver Altaylı** ABD'ye **Fetullah Gülen**'le görüşmek için gittiği sırada yapıyor bu teklifi. Belli ki **Gülen**'le görüşmeyi başarsa ona da aynı öneride bulunacak.

SERHAT ILICAK KAÇIRMAK İSTEMİŞ

Enver Altaylı'nın açıklamasına ilişkin olarak **Ümit Özdağ**'ın ne diyeceği önemli. **Ümit Özdağ** bu iddiayı ortaya atarken, dünyanın sayılı istihbaratçılarından biri olan **Enver Altaylı**'nın bunu yalanlayacağını hesap etmiş olmalı. O **Enver Altaylı** ki ünlü CIA ajanı **Ruzi Nazar**'ın, MİT müsteşarı **Fuat Doğu**'yla birlikte iki parlak öğrencisinden biri olarak gösterdiği kişi.

Enver Altaylı, MİT'ten ihraç edilen FETÖ'cü **Mehmet Bariner**'i Türkiye aleyhindeki Halkbank davasında tanık olması için yurtdışına kaçırmak isterken MİT ve Jandarma'nın ortak operasyonu ile yakalanmıştı. **Bariner**'in yurtdışına kaçırılmasıyla ilgili son aşamaya gelindiğinde, "**Kuş kafesten uçuyor**" şifresi üzerine MİT'le

Jandarma ortak operasyon düzenleyip **Altaylı**'yı saklandığı yerde yakalamıştı. Askeri ve siyasi casusluk ile FETÖ'den dolayı halen cezaevinde.

Enver Altaylı'nın **Mehmet Bariner**'i yurtdışına kaçırma operasyonunun üzerine yoğunlaştığımız için iddianamedeki bir bilgiyi atladığımı fark ettim.

MİT'çi **Mehmet Bariner** yakalanınca, **Enver Altaylı**'nın yurtdışına kaçırılması planı devreye girmiş.

Planı yapan kim?

Enver Altaylı'nın “**Her gün konuşurum**” dediği, Almanya'da matbaacılık yapan işadamı **Serhat Ilıcak**.

İŞTE O İFADE METNİ

Seda Chamatzoglou'nun şüpheli sıfatıyla 14 Eylül 2017 tarihinde verdiği ifadesinden aynen aktarıyorum.

“**Serhat Ilıcak** beni **Ağustos ayı içerisinde telefon ile aradı. Çok değerli bir yazar arkadaşının olduğunu, bu şahsın mutlaka kaçak yollardan yurt dışına çıkarılması gerektiğini söyledi. Bende ‘bakarız abi’ diye geçiştirdim. Onu da kırmak istemedim çünkü benim müşterilerimden olduğu için sadece geçiştirdim. Sonrasında Kos adasında bulunduğu bir gün telefon görüşmesi yaptı bende o sırada yanındaydım. Bir anda suratı değişti, morali bozuldu. Bende kendisine ne olduğunu sorduğumda Enver Altaylı teslim olmuş ya dedi. Bende kendisine Enver kim diye sorduğumda sana geçenlerde söylediğim yazar dedi.”**

Demem o ki Enver Altaylı yalanladı diye hemen Ümit Özdağ'ı çarmıha germeyin. Enver Altaylı dediğiniz kişi MİT'ten girip CIA'den, Alman istihbaratından, FETÖ'den çıkan birisi. O nedenle Enver Altaylı yalanlıyorsa o işte mutlaka bir doğruluk payı vardır.

AKŞENER NE YAPACAK?

Tekrar Ümit Özdağ işine dönecek olursak... Dün **Akşener** açısından kritik bir 24 saate girildiğini yazmıştım. İYİ Parti Genel Başkanı **Meral Akşener** dün Ankara'ya geldi. İYİ Parti Genel Sekreteri **Uğur Poyraz**, **Ümit Özdağ**'ın ihracını isteyen talepleri dün **Akşener**'e sundu. **Akşener** ayrıca partide sözüne itimat ettiği kişilerle görüşmeler yaptı. Benim tüm bunlardan edindiğim izlenim: **Akşener** acele edip yanlış bir adım atmaktan çekiniyor. Bu hafta gelişmelerin seyrine bakacak. Eğer **Ümit**

Özdağ çıktığı yayınlarda bu işi tırmandırır, ihraç düğmesine basacak. Yok eğer tansiyonu düşürürse, işi zamana yayacak. İşin nereye gideceğini çarşamba günü grup toplantısından sonra yapılması düşünülen başkanlık divanında göreceğiz. **Akşener**, **Ümit Özdağ**'la ilgili taşı yerinden oynattığında parti içinde dengelerin sarsılmasından endişe ediyor. Çünkü **Ümit Özdağ**'la birlikte ya da ayrı hareket etseler de **Koray Aydın**'dan rahatsız olan bir kitle var. Milletvekilleriyle birlikte sayıları 20'ye ulaşıyor. **Akşener**, **Koray Aydın** olduğu sürece partide huzurun sağlanamayacağını da farkında. Ama hepsi bir zaman meselesi. Yanlış bir hamle yapıp bir kesimi küstürmek istemiyor. O nedenle **Meral Akşener** bu hafta gelişmeleri izleyecek, biz de **Meral Akşener**'i...

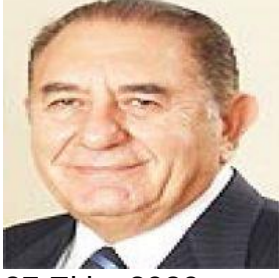
İŞTE DANIŞTAY'IN İKİNCİ AYASOFYA KARARI

GAZETECİLİK, fikri takip mesleği. Hatırlarsanız Ayasofya'yla ilgili bir iddia ortaya atılmıştı. Hatta CHP'li **Mehmet Bekaroğlu** da bunu gerçek sanıp peşine düşmüş ama daha sonra açıklama yapmıştı. Ayasofya'nın ibadete açılmasından sonra Danıştay'a yapılan bir itirazdan söz ediyorum. UYAP sistemine yüklendiği için bir anda polemik konusu olmuş, Ayasofya'yla ilgili kararı Cumhurbaşkanlığı'nın temyiz ettiği yönünde haberler çıkmıştı. Hatta bunun üzerine Cumhurbaşkanlığı, "**Ayasofya'yla ilgili karara itiraz etmedik**" diye açıklama yapmıştı. Bir yanda Ayasofya'nın açılışına imza atan Cumhurbaşkanlığı, diğer tarafta Danıştay'ın Ayasofya kararına itiraz eden Cumhurbaşkanlığı. **Ahmet Kaya**'nın dediği gibi, "**Bu ne yaman çelişki anne**" durumu olurdu. O sırada Cumhurbaşkanlığı'nın bir itirazının söz konusu olmadığını ancak bir vatandaşın yaptığı itiraz nedeniyle hukuki bir süreç yaşandığını yazmıştım.

Danıştay 10. Dairesi 14.09.2020 tarihinde toplanarak **Fahri Taşdelen** tarafından yapılan itirazı görüşüp karara bağlıyor. Danıştay, üçüncü kişinin taraflardan biri olmadığı için **Fahri Taşdelen**'in davaya katılma talebini reddediyor. Böylece Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesiyle ilgili hukuki süreç bütünüyle tamamlanmış oldu.

2021 Bütçesi kime çalışıyor?

Esfender KORKMAZ

27 Ekim 2020

2012 bütçesi, muhalefet tarafından şekil ve usul üzerinden tenkit ediliyor. Gerçekte ise bütçenin etkinliği , kime ne getirdiği, istikrar bütçesi olup olmadığını iyi değerlendirmek gerekir.

2021 bütçesi GSYH içindeki payı yüzde 23,4'tür. Bu pay aynı zamanda bütçe politikasının ne kadar önemli olduğunu gösteriyor.

1. 2021 bütçe açığı artıyor ve bütçe giderlerine oranı yüzde 18,2'ye yükseliyor. GSYH içindeki payı ise yüzde 4,3'e çıkıyor. Bu demektir ki devletin borçlanma ihtiyacı artacaktır. Bütçe açıklarının artmasının bir nedeni de pandemidir. Ama bütçe kaynaklarının yanlış kullanılıyor olması da açığın artmasında etkilidir. Söz gelimi; geçen ve önceki yıllarda kamu özel işbirliği anlaşması yoluyla verilen geçiş garantileri ve hasta garantileri nedeni ile Karayolları 14 milyar, Sağlık Bakanlığı 16,4 milyar ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesine 0,5 milyar olmak üzere 2021 yılında 31 milyar dolar ödenecek.

Parantez içinde söylemek gerekirse; Türkiye'nin bu kamburdan kurtulması için kamu-özel işbirliği anlaşması kapsamında yapılan yatırımların cari yatırım maliyeti hesaplanmalı ve bu maliyet üzerine müteahhit kârı konularak tüm talep garantisi verilen yatırımlar yeniden devletleştirilmelidir.

Bu ödemelere karşılık 2021 yılında tarım destekleri için 20 milyar lira ödenek teklif edilmiş. 2012 GSYH içindeki payı yüzde 0,38 ediyor. Oysaki 2001 İMF öncesi tarımsal desteklerin GSYH payı yüzde bir idi. İMF 2001 güçlü ekonomiye geçiş programında bu payın yarı yarıya, yüzde 0,50'ye düşürülmesini istedi ve bu gerçekleşti. Siyasi iktidar bu güne kadar bu payı artırmadı. 2021 bütçesinde yüzde yarımın da altına yüzde 0,38'e düşürmüştü. Büyükşehirlere katılan köyleri de dikkate alırsak tarımda 10 milyona yakın nüfusa bütçeden ayrılan pay 22 milyar liradır. Bütçe içindeki payı yalnızca yüzde 1,6'dır.

Bütçenin sahibi kim tartışmaları nafi yapıyor. Bu ödemelerden bütçenin kime çalıştığı anlaşılıyor mu ?

Bütçe açığının artması, enflasyonist etki yapar. 2021 bütçe açığı yüzde 8 TÜFE oranına göre tahmin edilmiştir. Gerçekte 2021'de de TÜFE yüzde onun üstünde olacak ve bütçe açığı daha da artacaktır.

Devletin borçlanma ihtiyacının artması da özel sektörü piyasadan dışlama etkisi yapacaktır.

2021 BÜTÇE TEKLİFİ	
	MİLYON LİRA
TOPLAM GELİR	1.101.146
VERGİ GELİRLERİ	922.744
TOPLAM GİDERLER(BRÜT)	1.346.139
FAİZ	179.542
PARA CEZALARI	19.207
BÜTÇE AÇIĞI	-244.993
	YÜZDE
VERGİ GELİRLERİ/ TOPLAM GELİR	83,8
FAİZ/ BÜTÇE	13,1
PARA CEZALARI /BÜTÇE	1,4
AÇIK /BÜTÇE	-18,2
AÇIK /GSYH	-4,3
BÜTÇE/GSYH	23,8

2. 2021 bütçesi iş bütçesi değil...

Bütçenin yüzde 41,6'sı, SGK açıklarının kapanması, sübvansiyonlar ve çeşitli yardımlara gidiyor. Bu tür harcamalar doğrudan katma değer yaratmaz ve büyümeyi etkilemez. Personel ödemeleri, mal ve hizmet ödemeleri ve yatırımlar doğrudan katma değer yaratır. Bu nedenle 2021 bütçesi iş bütçesi değil, transfer bütçesidir.

Kaldı ki; bütçe içinde yatırımların payı yüzde 10,6 görünüyor fakat geçmiş uygulamaya bakarsak bu payın çoğu bina ve bina onarımına gidiyor.

2021BÜTÇE YAPISI	
	YÜZDE PAY
PERSONEL	26,1
MAL VE HİZMET ALIM	6,1
FAİZ	12,3
CARİ TRANSFERLER	41,6
YATIRIMLAR	10,5
BORÇ VERME	2,6
YEDEK ÖDENEK	0,7

3. Ödenekler, etkinlik kriterlerine değil ideolojik ve partizanlık hedefine daha yakındır.

En fazla dikkat çeken Diyanet'e ayrılan bütçedir. Diyanet bütçesi (13 milyar lira). İçişleri Bakanlığı bütçesinden (9,7 milyar lira) büyüktür. Dışişleri Bakanlığı (5,8 milyar lira) ve Kültür ve Turizm Bakanlığı (6 milyar lira) bütçeleri toplamından büyüktür. İçişleri Bakanlığı bütçesinde personel giderlerinin payı yüzde 62 iken, Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinde yüzde 81'dir.

4. Son olarak bütçenin etkinliği üstünde çalışmalar da engellenmiştir. Çünkü bakanlıkların tek tek bütçesi ve gider detayları bu bütçede yer almamıştır. Bu yolla meclis denetimi de sınırlandırılmıştır.

Ibrahim Kahveci

Fakirlikte bütünleşme

Konu epey karmaşık; ifadesi de bir o kadar zor. O nedenle biraz dikkatli olmak zorundayız. Aynı dikkati okuyucularımızdan da bekliyorum.

Dış politikanın iç politikada kullanılması çok daha sert ve derin etkiler oluşturur. Karşı çıkmak ve uyarmak da bir o kadar zordur. Çünkü karşılığında vatan hainliği bile gündeme gelir.

Bir örnek verelim: 2017 Başkanlık referandumunda Aile Bakanı'nın Hollanda ziyareti referandumun geçmesinde oldukça etkili oldu. Oysa yurtdışı vatandaşlarımızın oy kullanmasında bu ülkelerle aramızda bir anlaşma vardı. Miting yapmayacağız diye söz vermiştik. Ama iç siyaset için gerekli bir adımdı ve dönemin Başbakanı Binali Yıldırım bile "Gitme dedim" açıklamasına rağmen operasyon başarılı.

Türkiye artık ekonomide tam bir çıkmaz noktada. En büyük pazarlarımızı dahi kaybediyoruz. Tabiri caiz ise değerli yalnızlıktan fakirlikte yalnızlığa geldik.

Körfez ülkeleri amborgo sırasında.

Rusya zaten her fırsatta vuruyor.

Çin ise 40 milyar dolar havucu göstererek 1 milyar dolarla istediğini alıyor.

ABD ile zaten finans alanında derin ilişkilerimiz olurdu. Ama kovid-19 başladığında FED ile swap bile işlemedi.

Ama hepsinden önemlisi Avrupa Birliği ülkeleri. Çünkü en büyük satışlarımız oraya...

Kovid-19 ile Çin'e bağlanan tedarik zincirinin ne kadar hatalı olduğunu anlayan bir dünya var. Özellikle AB pazarında bizim için tarihi fırsat var. Bölgenin üretim gücü en yüksek ülke Türkiye olabilir.

Ama o trende kaçıyor.

Meydan okudukça pazarlar birer birer elimizden gidiyor.

Şu anda maalesef derin bir çıkmaz içindeyiz. Ya yalnızlığımızı giderecek demokrasi adalet noktasına geleceğiz; ya da fakirliği tercih ederek içe kapanmış bir ülke olacağız.

“Biz bize yeteriz” kampanyası aslında bir denemeydi.

Acaba yettik mi biz bize? Ekonomik tabloya bakınca fakir olarak biz bize yeteriz. Ama evlatlarımızın geleceğini de karartarak biz bize yetebiliyoruz.

Yani zenginlik ve rafaahın bu politikada yeri yok.

İyi ama toplum veya Millet bu işe ne der? Bu konuda bu yıl iki kez yazı yazdım. Maalesef toplum şu ana kadar fakirliği adeta istedi. Evlenemedi, çocuk yapamadı, boşandı ama reisini yedirmede.

Ama bu iş burada bitse amenna. Yoksulluk giderek artıyor. Bakın kurlar her gün artıyor. Fakirlik her gün daha büyük kader olarak topluma empoze ediliyor.

Acaba bu sabır nereye kadar sürecek? İnanın bunu ben bile bilemiyorum. Sadece bildiğim bir şey varsa o da şudur: Bu yüksek fakirlik için bize daha çok dış düşman gerekiyor. Daha çok dış gerilim, daha çok dış politikanın etkinliği bizi bekliyor.

Hatta içerideki farklı sesleri bastırabilmek için de dış düşman ve içe kapanma tek yol olarak görülebilir.

Umarım bu tercihin sadece bizim değil, evlatlarımızın ve torunlarımızın da geleceğini karartacağını görebilir ve buna göre hareket edebiliriz.

27 Ekim 2020, Salı

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

‘Siz gerçek manada Nazizmin adeta zincir halkalarısınız’

Eski bir halk deyiş i vardır... **"Böyle kambur Aslı'nın, topal olur Kerem'i/ Tezekten terazinin b..tan olur dirhemi"** şeklindedir bu deyiş. Fransız siyasetinin portrelerine bakınca doğal olarak **"Cumhurbaşkanı böyleyse, muhalefet lideri nasıl olabilir ki"** diye düşünmüyor musunuz? Gerçekten de Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın söylemi ile **"Fransa'nın akli noktada kontrole muhtaç olan lideri"** Macron ırkçılık ve yabancı düşmanlığı yapmayı siyaset etmekle karış tırınca, gerçekten ırkçı olan muhalefet lideri Le Pen iş i iyice tırmandırdı...

Le Pen de devrede

Fransa'da aş ırı sağcı Ulusal Birlik Partisi'nin lideri Marine Le Pen, ülkede başörtülü kadın sayısının çok art tığını ve kamusal alanlarda başörtüsü takılmasının yasaklanmasını istedi. Fransa'da helal gıdaların yasaklanması çağ ırısı da yapan Le Pen **"Fransız halkı bilmeden, marketlerde satılan helal ürünleri yiyor"** ifadelerini kullandı.

Le Figaro da...

Irkçılık, İslamofobi ve yabancı düşmanlığı alanında Fransız basını da üzerine düş eni yapıyor. Fransa'nın en etkin gazetelerinden biri olan Le Figaro da bu akıma katılan medya kuruluşlarından oldu. Fransa'da koronavirüs vakaları günlük 50 bine kadar yükselirken, bunu görmeyi reddeden gazete, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ve Türkiye'ye saldırdı.

Erdoğan uyardı

Cumhurbaşkanı Erdoğan dünkü konuşmasında durumu tahlil ederken şöyle dedi:

"- Batı, özellikle Hristiyan dünyasına sesleniyorum, Musevilere sesleniyorum:

İnsanız, insan olarak Hristiyan olmak suç değildir ona da sahip çıkıyoruz, Museviye

de sahip çıkıyoruz. Fransa'da Müslümanlara zulüm varsa oraya da sahip çıkalım diye dünya liderlerine sesleniyorum."

Hem faşist hem de Nazi zinciri

"- Siz gerçek manada faşistsiniz, siz gerçek manada Nazi'nin adeta zincir halkalarısınız. İslam ve Müslüman düşmanlığı, kimi Avrupa ülkelerinde bizzat devlet başkanı seviyesinde desteklenen politika haline gelmiştir. Irkçılık ve İslam düşmanlığı, görevi, konumu, makamı ne olursa olsun insanın akli ve vicdani melekelerini yok eden bir psikozdur. Ülkemizle ilgili olur olmaz her konuda görüş bildiren Avrupa Parlamentosu üç maymunu oynayarak bu meseleyi geçiştiremez."